N°. 76. A°. 1831.

SURINAAMSCHE COURANT.

DONDERDAG DEN 22sten SEPTEMBER.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE den 14 Julij.

Op voordragt van de kommissie, benoemd bij koninklijk Besluit van den 5 April jl., en ten einde gevolg te geven aan het vastgestelde bij art. 14 van het koninklijk Besluit van den 26 October 1826, wegens het toekennen van een onderscheidingsteeken aan alle Militairen der toen geformeerde en voor de dienst op het eiland Java bestemde expeditionnaire afdeeling, en de overige krijgslieden in Indie, die aan de thans gelukkig ten einde gebragte Oorlogs gebeurtenissen aldaar hebben deel genomen, — heeft Z. M. bij Besluit van den 27sten Junij jl. vastgesteld, dat het bedoelde onderscheidingsteeken, voor allen, zonder onderscheid van rang, zal bestaan in eene *bronzen achtkantige Medaillé*, waarop aan de voorzijde zal gesteld worden 's Konings borstbeeld, met het omschrift: *Willem I Koning der Nederlanden*, en aan de keerzijde in eenen kraus van eikenloof en palm, de woorden: *Oorlog op Java* 1825 — 1830 zullen worden gegraveerd. Die Medaille zal gedragen worden aan een oranjelint, ter breedte van drie Nederl. duimen, hetwelk, als *eereteeken*, nooit zonder de Medaille zal mogen worden gedragen. Geene andere inlanders van Java zullen met deze Medaille begiftigd worden, dan de zoodanige, die den rang van Officier bekleeden. Het eereteeken zal aan ieder der belanghebbenden worden uitgereikt, met een getuigschrift, inhoudende verklaring, dat hij tot het dragen daarvan geregtigd is, met vermelding van het korps waarbij hij gestaan en van den rang, in welken hij gediend heeft, gedurende den bewusten oorlog op Java.

Het volgende wordt uit Antwerpen geschreven:

»Daar men in onze stad weder lieden van een slecht voorkomen, bij wien men misdadige ontwerpen kon veronderstellen, ontdekt heeft, heeft zulks aanleiding tot het nemen van nieuwe maatregelen gegeven, om de welgezinden gerust te stellen. Talrijke patrouilles doorkruissen aanhoudend de stad en omstreken derzelve. Er is geen twijfel aan, dat er, in een oogenblik van crises, zoo als dat, waarin wij ons steeds bevinden, vreemde zendelingen naar Antwerpen gezonden zijn, om nog ten voordeele der heeren raddraaijers en verkeerdgezinden, den onzekeren toestand die er heerscht, met groot geweld te doen losbarsten."

De *Courier* maakt in zijne Mengelingen gewag van zekere vrouw, die niet lang geleden, in het graafschap Staffordshire, in eenen zeer hoogen ouderdom overleden moet zijn, hare juiste jaren wist men niet op te geven, maar wel dat zij eenmaal hare dochter aldus aansprak: »*Dochter rijs op, en begeef u naar uwe dochter, want de dochter van uwe dochter is van eene dochter bevallen.*"

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 10 Julij.

Uit Memel wordt gemeld, dat, nu laatstelijk in dien omtrek, tusschen de russische troepen en de insurgenten geene gevechten voorgevallen waren.

Behalve dit berigt behelst onze *Staats-Courant* het volgende: »De op verscheidene plaatsen verspreide tijding, dat generaal *Gielgud* zich op zijnen aftogt reeds weder in het koningrijk Polen bevond, heeft zich niet bevestigd; integendeel verneemt men thans, dat hij zich nog bij zijn korps aan gene zijde van de Memel bevindt, en dat de Russen hem den terugtogt afgesneden hebben. Het schijnt in dit oord tot een woedend gevecht tusschen de russische en poolsche troepen gekomen te zijn, want er is aan de grenzen eene steeds nader bij komende sterke kanonnade gehoord geworden."

In de *Koningsberger Courant* leest men voorts: »De poolsche generaal *Gielgud* was tot voor Wilna gedrongen en had eenige gelukkige gevechten geleverd. Hij vond gemelde stad sterk verschanst, en wendde zich derhalve over Kieydany en Rossienna naar Szamaiten, alwaar hij zich met den generaal *Chlapowski* vereenigd heeft. De overste van de divisie Gielgud, is bij het baden in de Wilia verdronken."

Nadere berigten melden, dat, generaal *Gielgud*, voorafgegaan door generaal *Chlapowski* naar Wilna in aantogt was, terwijl kolonel *Szymanowski* met een klein korps in noordwestelijke rigting afgezonden was om Polangen te bemagtigen. In dit rapport komt eene beschrijving voor van het gevecht tusschen de meeren voor Raygrod, door generaal *Gielgud* tegen den generaal *Sacken* geleverd. In dezen strijd is allerwoedendst gevochten. Eindelijk was *Sacken* geweken, doch bij gebrek aan ruiterij had de poolsche generaal hem op den aftogt niet veel schade toegebragt; intusschen beroemt hij zich, met een verlies van slechts 200 man aan dooden en gekwetsten, ruim 2000 vijanden verslagen en meer dan 1200 gevangenen gemaakt te hebben.

De *Beobachter* deelt eenen brief mede, de behandeling der *Cholera* ten onderwerp hebbende. De schrijver verzekert dat, wanneer het eerste uur, waarin zich de teekenen der ziekte beginnen te vertoonen, verzuimd wordt, de genezing hoogst moeijelijk ja dikwijls niet meer mogelijk is. Deze teekenen zijn duizeling, zwaarte van het hoofd, sterke drukking onder het hart of in den maag, handen en voeten worden koud; er volgt misselijkheid en aandrang tot braken en stoelgang. Zoodra men hiervan de eerste sporen gewaar wordt moet er een warm aftreksel van munt of kamille, of bij gebreken daarvan warmwater, in zoo groote hoeveelheid men slechts kan, gedronken worden. Het lijf en inzonderheid het onderlijf wordt met flanel gewreven, vervolgens met heet zand in linnen en met heete waterflessen verwarmd, terwijl voorts den lijder, te bed liggende handen en voeten sterk geborsteld worden. Gelukt het door dit alles binnen een of anderhalf uur een sterk zweeten te weeg te brengen, zoo is de ziekte overwonnen, en alleen zwakte houdt den genezende nog eenige dagen bedlegerig. Is echter het eerste uur verzuimd, zoo berooft een hevige maagkramp den zieken van zijne bewustheid, er komt stilstand in het bloed en de overgang tot bederf volgt, ofschoon er voorbeelden zijn, dat zelfs na een begin van gestremden bloed omloop door de boven beschrevene behandeling zieken gered zijn. Aderlaten wordt door den briefschrijver afgekeurd. Als behoedmiddel raadt hij aan het dragen van flanel om het lijf en voorts in het algemeen het verbannen van alle vrees voor de ziekte.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7 Julij.

De *Moniteur* bevat thans de koninklijke Ordonnantie, betrekkelijk het vieren der drie dagen van de 27, 28 en 29sten Julij, als nationaal feestdagen. Dit besluit genomen op voordragt van den Minister van koophandel en publieke werken, bepaalt het overbrengen der overblijfselen van hen, die gedurende die dagen in den strijd voor *Wet* en *Vrijheid* gesneuveld zijn, naar het Pantheon; het voordragen eener wet bij de eerstvolgende zitting tot wettige erkenning dezer begravenis; het houden eener inwijdings plegtigheid van het Pantheon op den 27 Julij; het oprigten van een grafteeken ter eere der voormelde slagtoffers op het plein der voormalige Bastille; het leggen van den eersten steen tot dit gedenkteeken door den Koning zelven, op den 27sten. Het opmaken van het verder programma is aan den Minister van koophandel en publieke werken opgedragen. De feesten moeten door het geheele rijk en ook door de land- en zeemagt worden gevierd.

Een zekere gevangenen die zich in den kerker van Toulouse met eene zoo ontzettende standvastigheid heeft laten uithongeren; doch vonden ons alstoen niet in de gelegenheid, de misdaad op te geven

die hem in den kerker had gedompeld, en hem de doodstraf op het schavot deed voorzien. De *Gazette des Tribunaux*, geeft thans het verhaal, hoe deze man zijne vrouw ten gevolge van eenen twist op eene gruwelijke wijze vermoord heeft gehad, en haar het hoofd afgesneden hebbende, hetzelve uit een raam heeft toegestoken gehad aan hen, die van buiten af op haar gillen, toegeschoten waren maar de deur gesloten hadden gevonden, en hoe hij voorts eenen geruimen tijd tegen de nationale garde, die hem gevangen kwam nemen, zich verzet heeft gehad.

In zijnen kerker had hij voorts dezen zijnen eersten moord door eenen tweeden doen volgen, en een mede gevangene, waarschijnlijk mede ten gevolge van eenig geschil met de deksel van eene pan het hoofd ingeslagen. Den 20sten April was hij uit de gevangenis van Muret, waar hij tot dus verre in hechtenis had gezeten en zijnen tweeden moord had begaan, naar het huis van justitie overgebragt, alwaar men zich, om zijne woede, genootzaakt vond hem aan handen en voeten te boeijen. Reeds toen had hij sedert vijf dagen alle voedsel geweigerd en is hij hierin halstarrig blijven volharden tot den 17 Junij, den dag waarop hij na een ontzettend lijden bezweken is, hebbende slechts van tijd tot tijd eenig water gebruikt, en zelfs enkele reizen, bij den verschrikkelijken brand die hem inwendig verteerde, zijn eigen water ingezwolgen.

De Chirurgijn der gevangenis bezocht hem tweemaal daags. Op den 24sten April, en dus na 9 dagen vastens, ontwaarde hij de eerste sporen van uitteering, en den 29sten eene algemeene rilling. Desniettegenstaande behield de lijder nog krachten genoeg, om op den 30sten het slot van zijne boeijen te verbreken. Den 18den Mei begon hij aan zware benaauwdheden te lijden, den 6den Junij werd de neerslokking belemmerd. Den 12den was de jaging van den pols 89 slagen elke minuut, en den 16den gaf hij in vreesselijke stuipen den geest.

Ofschoon hij gedurende zijne hechtenis bijna niet sprak, heeft hij echter op sommige vragen antwoorden gegeven, die alle vermoeden van krankzinnigheid verbannen. Bij voorbeeld op het hem gedane aanbod, om hem hoendervleesch of wat hij slechts wilde te verschaffen, gaf hij al lagchend ten antwoord: *Dat zoudt gij spoedig moede worden.* Bij eene andere gelegenheid merkte hij aan, dat, zoo hij niet at, zulks was om dat hij liever van honger wilde sterven, dan zich den hals van het lijf eten. Hij geloofde daarenboven, dat zijn doodvonnis voor zijne kinderen het verlies zijner goederen ten gevolge zou hebben.

TURKYE.

BELGRADO, 2 Julij.

Luidens brieven uit Albanie, is de groot-vizier, na eene op de rebellen behaalde schitterende overwinning, in genoemde stad teruggekeerd. De in Neder Albanie uitgebarsten onlusten hebben dezen terugkeer noodzakelijk gemaakt; aan het hoofd van den opstand aldaar staat *Seliktar-Poda*, die tijdens de vorige volksbewegingen eene dubbelzinnige rol heeft gespeeld en zich in den laatsten tijd alleenlijk heeft onderworpen, om zich van de verdiende straf vrij te waren. De onlusten in Albanie zijn van een ernstigen aard en strekken zich uit van Janina tot aan Gortza, eenige mijlen van Monastir Van alle kanten stroomen benden misnoegden naar Gotza, alwaar zij onder het gezag van *Seliktar-Poda* vereenigd worden. Deze, wel inziende, dat voor hem geene hoop meer bestaat, om weder in genade te worden aangenomen, heeft de plaats van zijn verblijf, niet ver van Gortza, doen versterken en approviandeeren; hij is voornemens om zich daar, in geval het krijgsgeluk zijne wapenen niet begunstigt, op te sluiten en tot het uiterste te verweren. De grootvizier heeft als gijzelaars genomen de kinderen en bloedverwanten der Pacha's, van Scopia, Vrana en Leskovacz, die tot gehoorzaamheid zijn teruggekeerd, en hun vervolgens gelast om tegen de insurgenten van Neder Albanie op te trekken.

Uit Scutari schrijft men, dat te Gatzko 12,900 Bosniërs zijn aangekomen, die naar Pesreni hunnen weg voortzetten, om zich met *Mustapha*, pacha van Scutari, te vereenigen Uit Salonika wordt berigt, dat de pacha de zamentrekking van eene aanzienlijke krijgsmagt heeft bevolen, met welke hij tegen een in Thessalie aanrukkend Grieksch korps van ettelijke duizend man wil opmarcheren.

ADVERTISSEMENTEN.

Het behaagde de Voorzienigheid, den 17 Augustus jl., op de Post *Armina*, gelegen aan de *Marowyne*, uit onze armen door den Dood weg te rukken, onzen veel geliefde Klein-Dochter, Dochter en Nicht, JOHANNA CORNELIA GODLIEF CONZEE oud zijnde 9 Maanden, naar eene hevige Galkoorts van slechts 11 Dagen.

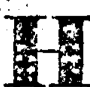
Kort na dit droevige voorval wierden wij weder in dieperen rouw gedompeld, door het afsterven van onzen hartelijk geliefden Dochter, Huisvrouw en Zuster ANNA MARIA MONSANTO; zij volgde haar eerstgeboren dochtertje tenzelfden plaatse op den 21 daaraanvolgende, in den Ouderdom van 21 Jaren en 2 Maanden, na eene kortstondige doch hevige Koortsziekte, die haar Lieve Pand het eerst ten grave deed dalen.

Hoe smartelijk dit verlies voor ons ook is, zal elk Ouderhart met ons gevoelen; dan, daar de Hoop des Wederziens onzen droefheid zoude kunnen leenigen, geven wij langs dezen weg kennis aan Vrienden en Bekenden, ons van hunne deelneming verzekerd houdende.

Paramaribo den 18 September 1831.
JOSEPH MONSANTO, *Vader.*
JOHANNA MARIA ANDRESA HOFBERK, *Moeder.*
J. H. CONZEE.
JACOB JOHANNES MONSANTO, *Broeder.*
JOSINA GERTRUIDA MONSANTO, *Zuster.*

H. N. VAN KLAVEREN, vertrekt.

SCHEEPS-TIJDING.

UITGEKLAARD.

Het Schip *Godefrida*, Kapt. *A. Hansen*, naar Amsterdam; lading: 373 vaten Suiker 102 balen heele Koffij, 23 balen schoone en 24 balen vuile Katoen en 1 vat Arraroet.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.